De første kvindelige Læger i Østen.

Af *Johanne Blauenfeldt.*

Hedningemissionsbevægelsen og Kvindebevægelsen er to Verdensbevægelser, der i deres nuværende Skikkelse er omtrent lige gamle. De er løbet Side om Side i de kristne Lande. Begge har de sit Udspring i Kristendommen. Og dog har de staaet hinanden meget fjærnt. Ærlig talt, de der stod i den ene Lejr havde ikke megen Fidus til dem, der stod i den anden, og omvendt.

De to Bevægelser har staaet og staar tildels endnu hinanden meget fjærnt, men pudsigt nok paa et Punkt har de rakt hinanden Haanden. De har været hinanden behjælpelige med at sende Østens helt eller delvis indespærrede Kvinde den kvindelige Læge.

I 1849 faar *Elisabeth Blackwell,* der er født i England i 1821 og i 1832 er udvandret til Amerika sammen med sine Forældre, Tilladelse til at studere Medicin i Geneva i Staten New York, efter forgæves at have banket paa 12 medicinske Fakulteters Dør. Denne storttænkende og vidtskuende Kvinde brød trods al Fordom og Modstand herved, ikke alene en ny Vej for Kvindens Selverhverv, men banede ogsaa Vej for mange, mange Kvinders Helbredelse for Sygdomme, som de nu enten undsaa sig ved at gaa til den mandlige Læge med, eller gik for sent til ham med.

Ude i Østen — det var ikke bedre f. Eks. i Afrika, men her holder vi os nu til Østen — led Mændene i Almindelighed, men Kvinderne i Særdeleshed frygteligt under den Behandling, der ved Overtro, Uvidenhed og navnlig Forsømmelse blev dem til Del under Sygdom. Den bekendte Dr. theol. *Duff* skriver hjem fra Indien i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, at der trænges enormt til en »kvindelig Missionær, der har lidt Begreb om Lægekunst«. Det var smaa Fordringer, men Opmærksomheden for Trangen til den kvindelige Læge vækkes derved saa smaat.

I 1851 stifter Udgiveren af *Godey's Lady's Book* og *Ladies' Home Journal* Mrs. *Sarah I. Hale* i Philadelphia, »Kvindernes Lægemissionsselskab« med det Formaal at sende kvindelige Læger ud paa Missionsmarken. Selvfølgelig vakte dette »fremtrædende« Skridt en Storm af Spot og Modstand. To unge kvindelige Læger stod rede til at drage ud til Østen, men intet Selskab vilde antage dem, ingen vilde lønne dem. Først en Snes Aar efter var Tiden moden til, at hendes Tanke kunde bringes til Udførelse.

Da opretter nemlig en Lægemissionær, Dr. *I. L. Humphrey* en *Lægeskole for Kvinder* med 9 Elever — Børn fra Børnehjemmet i *Bareilly* i *Indien* — i *Nain* i *Tal* 1. Maj 1869. Han var tilskyndet hertil af Hindu, Pandit*) *Nund Kishore,* der vidste, hvilke rædselsfulde Lidelser, Kvinderne under Fødsler var udsat for paa Grund af de uvidende Fødselshjælperskers Mishandling. Han tilbød selv at afholde Halvdelen af Udgiften ved deres Uddannelse, hvis Regeringen vilde overtage den anden Halvdel, noget Provinsens Guvernør med Glæde gik ind paa. Efter to Aars Kursus underkastede 4 af dem sig Regeringens Lægeeksamen. De høje Herrer — engelske Læger, en af dem bl. a. Overinspektør for Hospitalsvæsenet — nærede ikke liden Tvivl om, hvorvidt de tilstrækkelige Kundskaber virkelig var blevne proppede ind i disse kvindelige Kyllingehjærner. Men til deres Forbavselse klarede disse smaa Damer sig stolt, tog med Glans samme Eksamen som de unge, indfødte Mænd og fik samme Ret som disse til at praktisere.

Da dette »vanskelige Eksperiment« var lykkedes over Forventning i Indien, kunde man ikke længere holde den hvide Kvinde tilbage, og i 1869 udsendtes den senere saa bekendte Dr. *Clara Swain* til Bareilly i Indien. Hun begyndte med Poliklinik og med at uddanne 17 unge Kvinder til Læger. Patienterne strømmede sammen; i den første Uge var der alene 108. Senere fik hun bygget *det første Kvindehospital i Indien,* tildels opført ved Hjælp af en muhamedansk Fyrste, hvis Hustrus Liv hun havde været Redskabet til at redde.

Den første indiske Kvinde, der begyndte at studere Medicin efter at have faaet en Uddannelse i Forvejen, der nogenlunde svarer til vor Studentereksamen, var den

*) Lærd Mand, Professor.